

Міністерство освіти і науки України
Приватний вищий навчальний заклад
“Рівненський економіко-гуманітарний та інженерний коледж”

Затверджую

Голова Приймальної комісії
Рівненського економіко-
гуманітарного та інженерного
коледжу

_____ Тадеєв П.О.
« ____ » _____ 2020 р.

ПРОГРАМА

**вступного випробовування з предмету
«Українська мова та література»
для вступників на перший курс навчання
за освітньо-професійною програмою підготовки
молодшого фахового бакалавра
на основі повної загальної середньої освіти
у 2020 році**

Рівне - 2020

ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Фонетика і графіка. Орфоенія і орфографія

Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Подовжені звуки.

Букви й інші графічні засоби. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ та буквосполучень дз, дзь, дж.

Склад. Наголос.

Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі.

Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Чергування у — в, і — й.

Орфограма. Орфографічна помилка.

Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження.

Будова слова, словотвір і орфографія

Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків.

Вимова і написання префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-, пре-, при-, прі. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів. Правопис складних і складноскорочених слів. Лексикологія і фразеологія. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми.

Загальноновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова.

Застарілі слова. Неологізми.

Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

Морфологія і орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви.

Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників.

Правопис відмінкових закінчень іменників.

Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.

Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові. Числівники прості і складні.

Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Правопис числівників.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників.

Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Види дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.

Безособові дієслівні форми на **-но, -то**.

Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення.

Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники.

Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності.

Правопис сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки.

Написання часток **бо, но, то, от, таки**.

Не з різними частинами мови.

Вигук як частина мови.

Правопис вигуків.

Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова.

Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення.

Тире в неповних реченнях.

Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення.

Розділові знаки при однорідних членах речення.

Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них.

Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі).

Розділові знаки при відокремлених членах.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.

Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.

Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог.

Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

Відомості про мовлення

Поняття про спілкування і мовлення. Ситуація спілкування: адресати (той, хто говорить чи пише) і адреса мовлення, мета й умови спілкування, повідомлення (висловлювання), його зміст і форма. Тема і основна думка висловлювання. Різновиди мовленнєвої діяльності: говоріння, писання, читання, слухання. Основні вимоги до мовлення:

змістовність, послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність. Мовленнєві помилки.

Етика спілкування й етикет.

Поняття про текст. Поділ тексту на абзаци. Мовні засоби зв'язку речень у тексті.

Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий і публіцистичний.

Поняття про типи мовлення: розповідь, опис, роздум.

ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

На іспиті з української літератури вступник до вищого навчального закладу повинен виявити:

а) знання вказаних нижче творів української літератури, розуміння їх ідейно-тематичного спрямування, а також особливостей жанрової специфіки, композиційно-сюжетної структури, образної системи, мови й стилю;

б) розуміння суспільного історичного й естетичного значення літературного твору у зв'язку з історичними й історико-літературними умовами епохи;

в) розуміння ідейного багатства й високих художніх достоїнств української літератури;

г) знання основних положень теорії літератури.

З теорії літератури абітурієнт повинен знати:

- 1) родові, видові та жанрові особливості художньої літератури;
- 2) тема, ідея, конфлікт, композиція, сюжет твору;
- 3) літературний образ, портрет;
- 4) засоби творення комічного, гумор, іронія, сарказм, сатира, гротеск, бурлеск;
- 5) епітет, метафора, порівняння, гіпербола, метонімія, антитеза, рефрен, алегорія;
- б) системи віршування, віршові розміри, рими, їх особливості.

Усна народна творчість

Народна лірика: «Віє вітер на долину», «Розлилися круті бережечки», «Із-за гори вітер віє», «Вилітали орли з-за крутої гори», «Ой матінко-зірко...», «Ой та зажурились стрільці сіповії» та інші (на вибір абітурієнта).

Історичні пісні: «Зажурилась Україна, бо нічим прожити», «Ой з-за гори, з-за крутої...», «Максим — козак Залізник», «Пісня про Кармелюка» та ін.

Балади: «Козака несуть», «Бондарівна» та ін.

Народні думи: «Хмельницький та Барабаш», «Дума про Марусю Богуславку» та інші (на вибір абітурієнта).

Література Київської Русі

«Повість минулих літ», «Галицько-Волинський літопис», «Слово о полку Ігоревім».

Давня література

Іван Вишенський: «Послання до єпископів», «Літопис Самовидця», «Козацькі літописи».

Г.Сковорода: «Алфавит, или Букварь мира», «Всякому городу нрав и права», «Пчела и Шершень», «De Libertate».

Література кінця XVIII — початку XIX століття

І.П.Котляревський: «Енеїда», «Наталка Полтавка».

Г.Ф.Квітка-Основ'яненко: «Маруся», «Конотопська відьма», «Сердешна Оксана» (на вибір абітурієнта).

М.Шашкевич: твори на вибір абітурієнта.

Т.Г.Шевченко: «Причинна», «Думи мої, думи», «Катерина», «Гайдамаки», «Гамалія», «Сон (У всякого своя доля)», «Заповіт», «Кавказ», «І мертвим, і живим, і ненарожденним землякам моїм...», «Наймичка», «Я не нездужаю», «Мені однаково», «Ісаія. Глава 35», «Садок вишневий коло хати», «І Архімед, і Галілей», драма «Назар Стодоля».

Марко Вовчок: «Інститутка», «Народні оповідання».

П.О.Куліш: «Чорна Рада».

Л.Глібов: «Журба» (байки на вибір абітурієнта).

І.С.Нечуй-Левицький: «Микола Джеря», «Кайдашева сім'я».

Панас Мирний: «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

І.К.Карпенко-Карий: «Хазяїн».

І.Франко: «Гімн», «Каменярі», «Гріє сонечко», «Гримить», «Червона калино, чого в лузі гнешся?», «Чого являєшся мені у сні?», «Декадент», «Ой ти дівчино, з горіха зерня», «Перехресні стежки», «Мойсей», «Іван Вишенський».

Б.Грінченко: «Дзвоник», «Каторжна» або інші (на вибір абітурієнта).

П.А.Грабовський: «Я не співець чудовної природи», «До Русі-України», «До українців», «Орли», «Дітям», «Трудівниця», «До Н.К.С.», «Не раз ми ходили в дорогу».

М.Коцюбинський: «Fata morgana», «Intermezzo».

Леся Українка: «Досвітні вогні», «Сoptra spem spero», «Стояла я і слухала весну», «І все-таки до тебе думка лине», «Слово, чому ти не твердая криця», «Напис в руїні», «Давня казка», «Мріє, не зрадь», «Епілог», «Хто Вам сказав, що я слабка...», «Лісова пісня», «Бояриня».

В.Стефаник: «Новина», «Камінний хрест».

А.Ю.Тесленко: «Страчене життя».

О.Ю.Кобилянська: «Земля» або «Людина».

В.К.Винниченко: «Солдатики!».

Література ХХ століття

Олександр Олесь: «О слово рідне, орле скутий...», «З журбою радість обнялась», «Айстри» та інші (на вибір абітурієнта).

П.Г.Тичина: «Ви знаєте, як липа шелестить», «Я не сказав тобі лиш слово», «Коли в твої очі дивлюся», «Десь на дні мого серця», «Арфами, арфами», «Скорбна мати», «Золотий гомін», «Пам'яті тридцяти», «Ой не крийся, природо», «О панно Інно, панно Інно...», «Я утверждаюсь».

М.Т.Рильський: «Поле чорніє. Проходять хмари», «На білу гречку впали роси», «Яблука допіли...», «Україні», «Слово про рідну матір», «Троянди й виноград», «Рідна мова», «Шопен».

В.М.Сосюра: «Так ніхто не кохав», «Любіть Україну», «Я знаю силу слова», «Білі акації будуть цвісти», «Коли потяг у даль загуркоче», роман у віршах «Мазепа».

М.Г.Хвильовий: «Я (Романтика)», «Мати» або «Кіт у чоботях».

Ю.І.Яновський. «Вершники».

У.Самчук: «Марія».

І.Багряний: «Тигроголови» або інший твір (на вибір абітурієнта).

В.Барка: «Жовтий князь».

М.Зеров: аналіз твору на вибір абітурієнта.

Остап Вишня: «Чухраїнці», «Моя автобіографія», «Усипка, утечка, усушка й утруска», «Зенітка» та інші твори (на вибір абітурієнта).

І.А.Кочерга: «Свіччине весілля», «Ярослав Мудрий».

М.Г.Куліш: п'єси: «97», «Мина Мазайло».

А.С.Малишко: «Важкі вітри не випили роси», «Пісня про рушник».

О.П.Довженко: «Зачарована Десна», «Україна в огні», «Щоденник».

О.Гончар: «Собор», «Тронка».

М.П.Стельмах: «Правда і кривда», «Щедрий вечір». **О.Ф.Коломієць:** «Дикий Ангел».

В.Симоненко: «Дід умер», «Де зараз ви, кати мого народу?», «Лебеді материнства», «Є в коханні і будні і свята», «Задивлюсь у твої зіниці» та інші (на вибір абітурієнта).

Григор Тютюнник: «Вогник далеко в степу», «Три зозулі з поклоном».

Д.В.Павличко: «О рідне слово, хто без тебе я», «Два кольори», «Я стужився, мила, за тобою» та інші (на вибір абітурієнта).

Л.В.Костенко: «Маруся Чурай», вірші (на вибір абітурієнта).

В.С.Стус: «Як добре те, що смерті не боюсь я...», «На колимським морозі калина», «У порожній кімнаті» та інші (на вибір абітурієнта).

І.Ф.Драч: «Балада про соняшник», «Чорнобильська мадонна» та ін.

2 — 3 твори письменників української діаспори (на вибір). 2 — 3 твори сучасної української літератури (на вибір).

